Achtkarspelen
Heerenveen
Ooststellingwerf
Opsterland
Smallingerland
Tytsjerksteradiel
Weststellingwerf

Servicebureau De Friese Wouden

Verkeersaantrekkende werking

uitbreiding parkeerterrein zuid

t.b.v. park Stania State

te Oentsjerk

In opdracht van:	gemeente	Tytsjerksteradiel
	contactpersoon	de heer H. Nijenhuis
Uitgevoerd door:	Servicebureau	
	contactpersoon	ing. J. Dreijer

Drachten, 28 juni 2012

Postadres: Servicebureau “De Friese Wouden”, Postbus 229, 9200 AE Drachten.
Bezoekadres: Van Knobelsdorffplein 10, Drachten.
Telefoon: 0512-570316 E-mail: Servicebureau@regiofrw.nl rek.nr. BNG 2850.24.108.

Inhoud

1. Inleiding
   - ligging uitbreiding
2. Geen normstelling
   - verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)
3. Gegevens en uitgangspunten
   - wijze van onderzoek
   - rekenmodel
   - uitgangspunten berekening
   - algemene uitgangspunten
4. Berekeningsresultaten
   - verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)
5. Luchtkwaliteit
   - wet luchtkwaliteit
   - derogatie
   - grenswaarden PM_{10}/NO_2
   - geen feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde
   - luchtkwaliteit bouwplan
   - NIBM-rekentool
   - berekeningsresultaten NIBM-rekentool
6. Bespreking

Bijlagen

1. Ligging uitbreiding / ligging rekenpunt
2. Berekeningsresultaat indirecte hinder
3. Berekeningsresultaat NIBM-rekentool
4. Rekenmodel / invoergegevens / invoergegevens NIBM tool

1. Inleiding

De gemeente Tytsjerksteradiel is voornemens om het zuidelijk gelegen parkeerterrein van park Stania State uit te breiden. Hiervoor wordt een nieuw parkeerterrein aangelegd achter de woningen Rengersweg 96 en 94. Dit parkeerterrein zal worden gebruikt als overloop van het parkeren overdag als gevolg van de bezoekers aan het park. Daarnaast wil de gemeente het terrein gebruiken voor mogelijke braderieën en als locatie voor het plaatselijke dorpsfeest. Op het nieuwe parkeerterrein kunnen 105 personenauto’s worden geparkeerd.
Het bestaande parkeerterrein van 60 parkeerplaatsen wordt overdag gebruikt voor de bezoekers van het park en wordt in de avond en nacht voornamelijk gebruikt door de bezoekers van de Brasserie. Op basis van een akoestisch onderzoek in 2002 is voor de vergunning van de Brasserie aangetoond dat er geen overschrijding plaatsvond van de etmaalwaarde als gevolg van de indirecte hinder van een vol parkeerterrein (60 parkeerplaatsen) in nacht. Omdat de verwachting is dat het nieuwe parkeerterrein nagenoeg niet zal worden gebruikt voor bezoekers van de Brasserie, is in dit onderzoek ook de indirecte hinder als gevolg van de inrichting de Brasserie niet meer inzichtelijk gemaakt.
Ten behoeve van de aanleg van het nieuwe parkeerterrein dient de bestemming te worden gewijzigd. Het landgoed Stania State en het weiland waarop dit overloop-parkeerterrein/evenemententerrein is geprojecteerd zijn opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan “Oentsjerk 2012”. Het voorontwerp van dat bestemmingsplan is op dit moment in de inspraak en bekend gemaakt bij instanties voor het overleg.
Realisatie van het voorgenomen plan leidt tot wijziging in het verkeer richting het bestaande parkeerterrein en het nieuwe terrein. Dit heeft invloed op het aspect geluid in de omgeving en met name op de gevel van de woning Rengersweg 96.

Hoewel het een openbaar parkeerterrein betreft en het park op zich geen inrichting is, is op verzoek van de gemeente Tytsjerksteradiel toch akoestisch onderzoek verricht om inzicht te geven in de geluidsbelasting als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van de uitbreiding van het parkeren bij Stania State.
Aanvullend is op verzoek ook gekeken naar het mogelijk effect op de luchtkwaliteit.

Ligging uitbreiding

2. Geen normstelling

Verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)
Ondanks dat het parkeerterrein van park Stania State openbaar is en het park geen inrichting is, is het een verantwoordelijkheid van de gemeente om bij ruimtelijke besluitvorming en in dit geval de besluitvorming over een nieuw aan te leggen parkeerterrein, na te denken over mogelijke consequenties op het gebied van bijvoorbeeld geluid. Daarmee kan een optimale inrichting van een gebied worden bewerkstelligd.
Dit kan betekenen dat, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, een belangenafweging gemaakt moet worden waarbij het feit dat geluid geproduceerd wordt een rol kan spelen.
Om die reden is derhalve het geluid vanwege verkeer van en naar de parkeerterreinen van het park ook beoordeeld. Hierbij worden de principes van de circulaire ‘Beoordeling geluidhinder wegverkeer in verband met vergunningverlening W.m.’ (29 februari 1996) aangehouden.
Volgens de circulaire moet de geluidbelasting afkomstig van het verkeer van en naar een inrichting afzonderlijk worden beschouwd van het inrichtingsgeluid. De normering dient hierbij plaats te vinden conform het ‘Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen’ van de Wet geluidhinder. De voorkeursgrenswaarde voor het equivalente geluidniveau bedraagt 50 dB(A)-etmaalwaarde en de maximale grenswaarde is 65 dB(A).
Bij de beoordeling wordt uitsluitend het equivalente geluidniveau genormeerd en blijft het piekniveau buiten beschouwing. Wanneer bij woningen de geluidbelasting als gevolg van de verkeersaantrekkende werking, boven de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A)-etmaalwaarde maar onder de maximale grenswaarde van 65 dB(A) ligt, moet worden nagegaan of de isolatiewaarden van de gevels van de woningen voldoende zijn. De norm voor het binnenniveau voor woningen bedraagt 35 dB(A)-etmaalwaarde.

3. Gegevens en uitgangspunten

Wijze van onderzoek
Omdat er sprake is van een complexe berekening, is het onderzoek uitgevoerd met behulp van computerprogrammatuur Geomilieu 1.91 gebaseerd op de rekenmethode industrielawaai. De reden daarvoor is dat vanwege lagere snelheden dan 30 km/h niet met rekenmethode wegverkeer kan worden gerekend.

Rekenmodel
Voor de berekening van de geluidscontouren is een rekenmodel gemaakt waarbij uitgegaan is van gegevens van de gemeente. In dit rekenmodel is de ligging van de diverse objecten zoals bestaande wegen, gebouwen, de parkeerterreinen en andere objecten ingevoerd.
Daarnaast is één rekenpunt ingevoerd op de meest maatgevende gevel van de woning Rengersweg 96 waarachter zich een geluidsgevoelige ruimte bevindt. De aangehouden waarneemhoogte bedraagt 1,5 en 5 m.

Uitgangspunten berekening
Met het rekenmodel industrielawaai is de geluidsbelasting berekend als gevolg van de ontsluitingsroute van het huidige parkeerterrein en het nieuwe parkeerterrein met inbegrip van de geluidsbelasting als gevolg van de eigen rijroutes op de betrokken parkeerterreinen.
Daarbij is uitgegaan van de door de gemeente geleverde gegevens.
De verwachting is dat met name in de weekenden overdag de helft van het aantal parkeerplaatsen van het nieuwe parkeerterrein als overloop zullen worden gebruikt. Op basis van een wisseling van 3 keer per parkeerplaats zullen er dan 160 auto’s gebruik gaan maken. Dit betekent dat er dan naast de 60 bestaande parkeerplaatsen met eveneens een aangehouden wisseling van 3 keer per plaats, er overdag van en naar de parkeerplaatsen van het park er totaal 680 personenauto’s langs de woning Rengersweg 96 zullen gaan rijden.

Huidige parkeerterrein 60 parkeerplaatsen:
- per dag komen/gaan 180 auto’s
- alleen overdag

Voor de personenauto’s is het volgende aangehouden:
- rijroute terrein: vanwege rijden over klinkers bronvermogen 91 dB(A), 10 km/h

Nieuwe parkeerterrein 105 parkeerplaatsen:
- per dag komen/gaan 160 auto’s
- alleen overdag

Voor de personenauto’s is het volgende aangehouden:
- rijroute terrein: vanwege rijden over begroeid terrein bronvermogen 90 dB(A), 10 km/h

Ontsluitingsweg naar parkeerterreinen:
- per dag 340 auto’s heen en 340 auto’s terug
- alleen overdag

Voor de personenauto’s is het volgende aangehouden:
- rijroute: vanwege rijden over klinkers bronvermogen 91 dB(A), 15 km/h

Algemene uitgangspunten:

- Aangehouden maaiveldhoogte plan; 0 m + NAP. In het model komt dit overeen met een modelhoogte van 0 m
- Rekenpunt 1; bestaande woning met waarneemhoogte 1,5 en 5 m + maaiveld
- De ligging en hoogte objecten op basis van digitale tekening van de gemeente.
- Voor de berekening is de bodem, uitgezonderd de bodemgebieden, zacht aangehouden (factor 1,0).
- Reflectie, afscherming en bodemfactoren conform rekenmodel.

4. Berekeningsresultaten

Verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)
In onderstaande tabel zijn de resultaten in het rekenpunt weergegeven vanwege de passerende personenauto’s langs de woning Rengersweg 96, de zogenaamde indirecte hinder.

tabel 1

punt	omschrijving	hoogte	gevelbelasting			L_{Aeq}
			dag	avond	nacht	Etmaal
01_A	rengersweg 96 noordgevel woning	1,5	49	--	--	49
01_B	rengersweg 96 noordgevel woning	5	49	--	--	49

De geluidbelasting L_{Aeq} etmaal als gevolg van de verkeersaantrekkende werking bedraagt ten hoogste 49 dB(A).
Zou het park worden vergeleken met een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, dan zou de voorkeurswaarde van 50 dB(A) van de circulaire niet worden overschreden.

5. Luchtkwaliteit

Wet Luchtkwaliteit
Sinds 15 november 2007 geldt de Wet Luchtkwaliteit (luchtkwaliteitseisen) als onderdeel van de Wet Milieubeheer (Wm; recentelijk gewijzigd 1-08-2009). Met de inwerkingtreding van deze wet is het Besluit Luchtkwaliteit 2005 vervallen.
In artikel 5.16 van de Wm. is aangegeven hoe en onder welke voorwaarden bestuursorganen bevoegdheden kunnen uitoefenen in relatie tot de luchtkwaliteitseisen. Dit geldt dan met name alleen voor de stoffen NO_2 en PM_{10}.
Indien aannemelijk kan worden gemaakt dat aan één of een combinatie van onderstaande voorwaarden wordt voldaan, is er geen belemmering meer voor het uitvoeren van een besluit.

a. Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
b. Een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. Een project draagt ‘niet in betekenende mate’ bij aan de concentratie van een stof;
d. Een project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Nb. *‘project’; elke uitoefening van een bevoegdheid of toepassing van een wettelijk voorschrift (van ruimtelijke besluitvorming over te ontwikkelen bestemmingsplannen tot ook vergunningverlening voor inrichtingen).*

Derogatie
Op 7 april 2009 heeft de Europese Commissie ingestemd met het Nederlandse verzoek tot uitstel voor het voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen (derogatie EC). Daarmee heeft de Commissie te kennen gegeven vertrouwen te hebben in de Nederlandse aanpak en in het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL).
Met de derogatie wordt het tijdstip waarop aan de normen voor fijn stof (PM_{10}) moet worden voldaan uitgesteld tot 11 juni 2011 (drie jaar na inwerkingtreding van de nieuwe richtlijn) en voor de jaargrenswaarde voor stikstofdioxide (NO_2) tot 1 januari 2015.
Door de wijziging van de Wet Milieubeheer per 1 augustus 2009 (implementatie en derogatie luchtkwaliteitseisen), is het NSL-programma in werking getreden en gelden derhalve bovengenoemde voorwaarden.

Grenswaarden PM_{10}/NO_2
In het kader van de Wet Luchtkwaliteit (per 1-08-2009) gelden de volgende grenswaarden (incl. implementatie en derogatie EC):
In het kader van de Wet Luchtkwaliteit gelden de volgende grenswaarden (incl. implementatie en derogatie EC):

- PM_{10} per 11 juni 2011:
    - grenswaarde jaargemiddelde: 40 µg/m^3
    - grenswaarde 24-uurgemiddelde: 50 µg/m^3 waarbij geldt dat deze maximaal 35 maal per kalenderjaar mag worden overschreden.
- NO_2 per 1 januari 2015:
    - grenswaarde jaargemiddelde: 40 µg/m^3
    - plandrempel: 200 µg/m^3 als uurgemiddelde concentratie waarbij geldt dat deze maximaal 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Nb. $PM_{2.5}$
In de richtlijn luchtkwaliteit 2008 is een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie $PM_{2.5}$ opgenomen. Ook deze grenswaarde is geïmplementeerd in de Wm. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie $PM_{2.5}$ is 25 µg/m3 en geldt vanaf 2015.

Uit analyses van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) blijkt dat wanneer vanaf 2011 aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, er naar verwachting in 2015 ook aan de grenswaarde voor $PM_{2.5}$ zal worden voldaan. Dit betekent dat wanneer uit het luchtonderzoek blijkt dat zich in de onderzochte zichtjaren geen overschrijdingen van de jaar- en 24-uurgemiddelde grenswaarden voor PM_{10} voordoen, op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten aangenomen mag worden dat in het onderzoeksgebied geen overschrijdingen zullen optreden van de jaargemiddelde concentratie grenswaarde voor $PM_{2.5}$ vanaf 2015.
Voor vergunningverleners blijft de grenswaarde van $PM_{2,5}$ buiten beschouwing tot 1 januari 2015 ongeacht of de vergunning gevolgen heeft of kan hebben voor de luchtkwaliteit na 1 januari 2015.

Geen feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde

Op basis van rapportages en onderstaande actuele, via internet te benaderen, grootschalige concentratiekaarten Nederland (GCN-kaarten), blijkt dat in de noordelijke regio’s, waarin ook de gemeente Tytsjerksteradiel is gelegen, de achtergrondconcentraties laag zijn (ruim beneden 40 µg/m3).
De kans dat één enkel project dan zorgt voor een overschrijding van de grenswaarden is dan ook zeer klein.
Een dergelijke motivatie aangevuld met een berekening is dan al voldoende om het besluit tot uitvoering te kunnen brengen. Met een in onderhavig rapport uitgevoerde berekening zal de voorwaarde a. (geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde) worden onderbouwd.

Bron GCN kaarten: http://www.rivm.nl/nl/themasites/gcn/concentratiekaarten/index.html

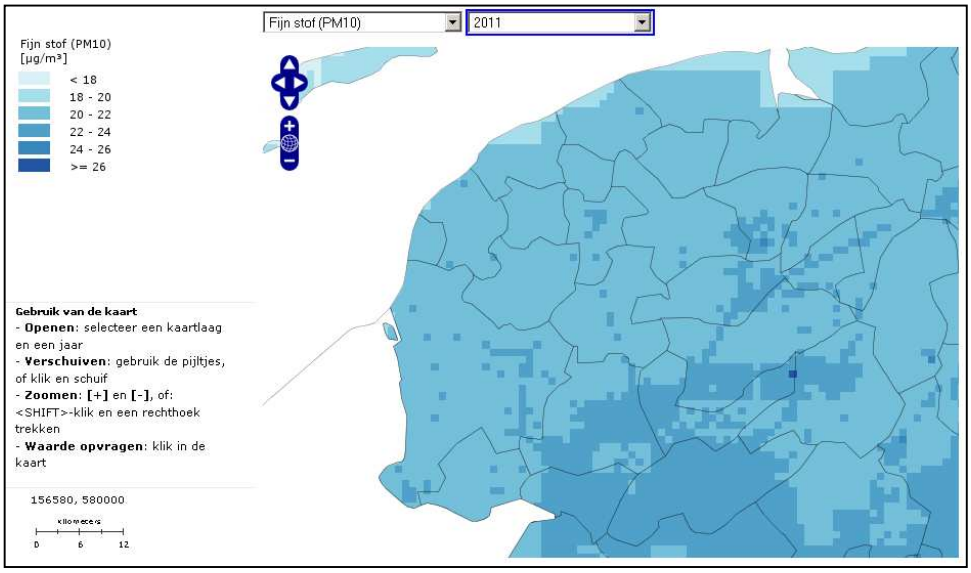

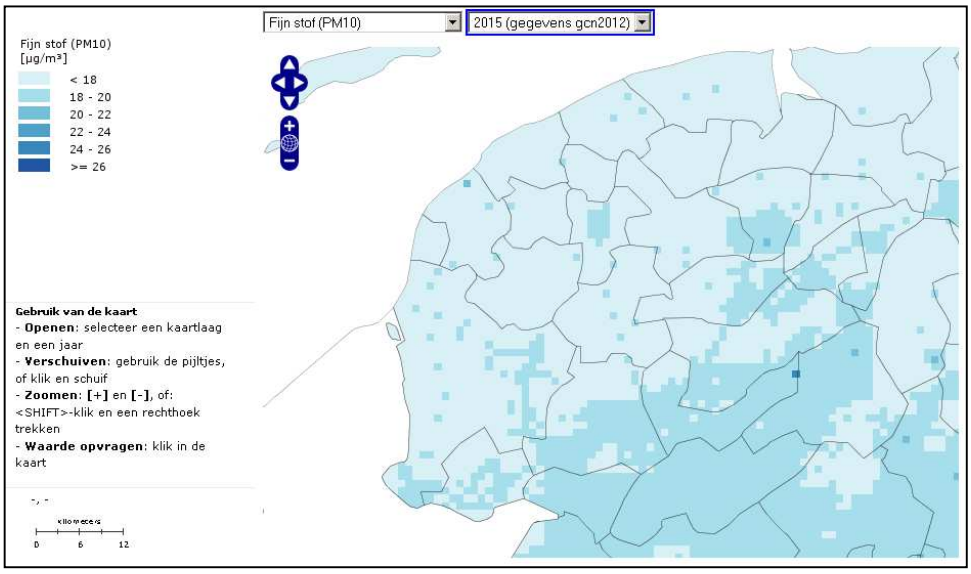

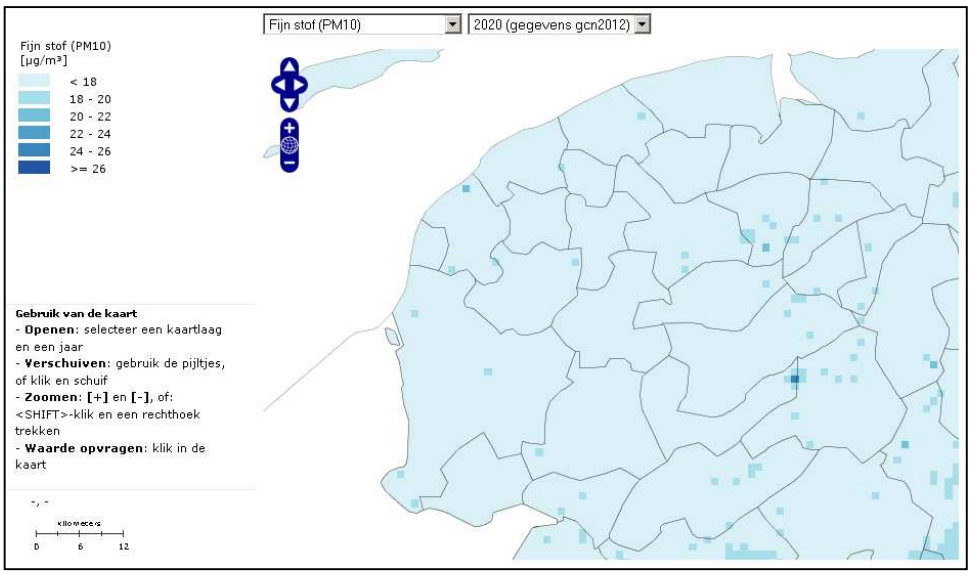
Fijn stof (PM10)
2020 (gegevens gcn2012)
Fijn stof (PM10)
[µg/m³]
< 18
18 - 20
20 - 22
22 - 24
24 - 26
>= 26
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
-, -
kilometers
0 6 12

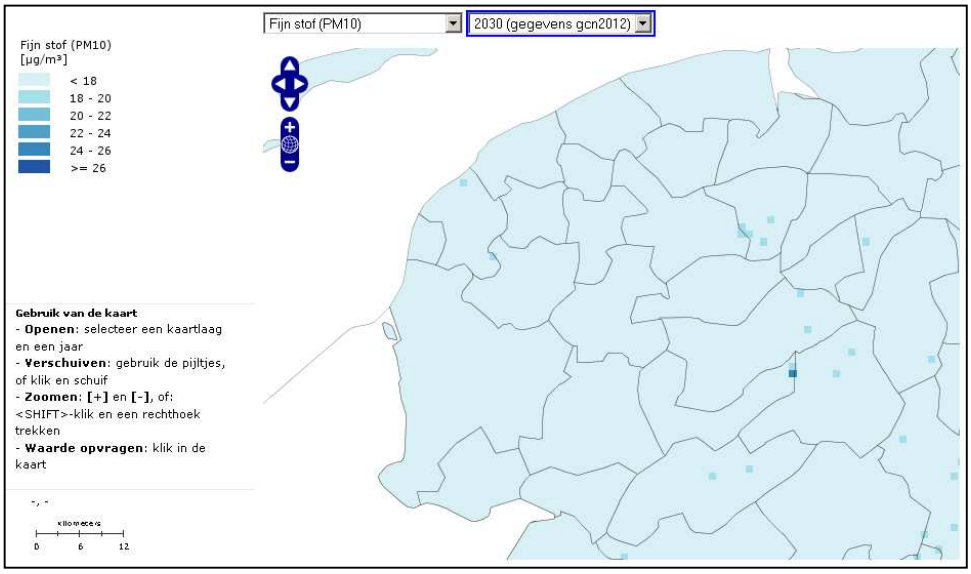
Fijn stof (PM10)
2030 (gegevens gcn2012)
Fijn stof (PM10)
[µg/m³]
< 18
18 - 20
20 - 22
22 - 24
24 - 26
>= 26
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
-, -
kilometers
0 6 12

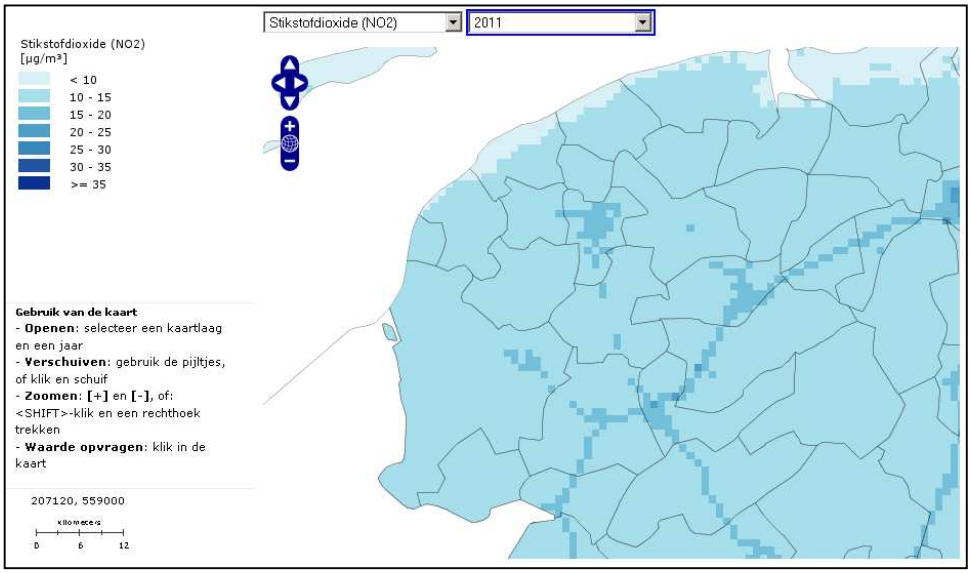
Stikstofdioxide (NO2)
2011
Stikstofdioxide (NO2)
[µg/m³]
< 10
10 - 15
15 - 20
20 - 25
25 - 30
30 - 35
>= 35
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
207120, 559000
kilometers
0 6 12

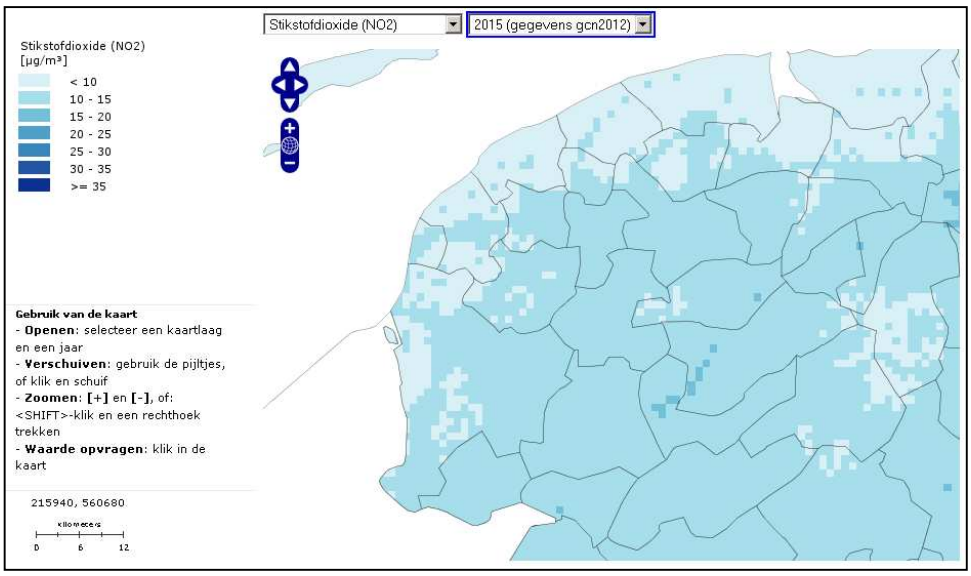
Stikstofdioxide (NO2)
2015 (gegevens gcn2012)
Stikstofdioxide (NO2)
[µg/m³]
< 10
10 - 15
15 - 20
20 - 25
25 - 30
30 - 35
>= 35
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
215940, 560680
kilometers
0 6 12

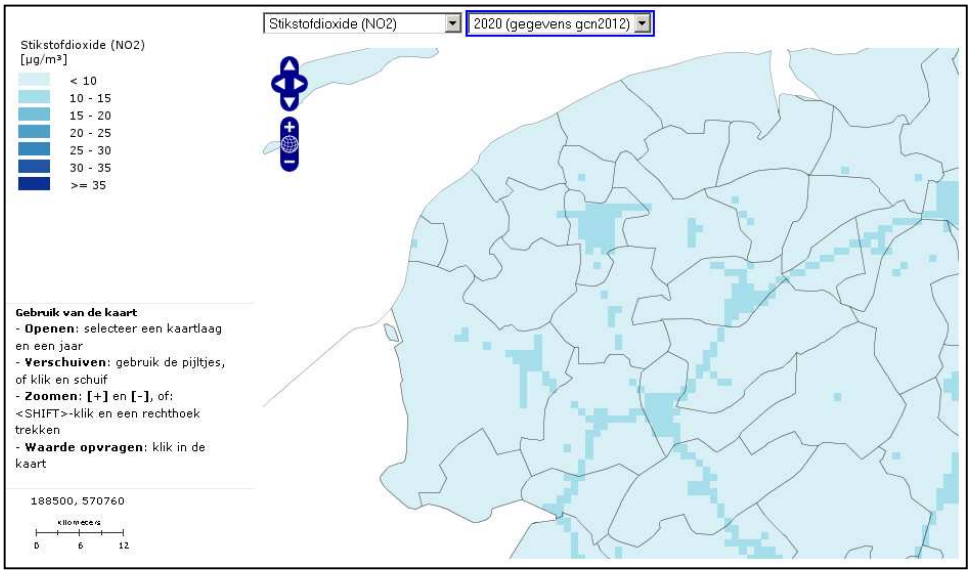
Stikstofdioxide (NO2)
2020 (gegevens gcn2012)
Stikstofdioxide (NO2)
[µg/m³]
< 10
10 - 15
15 - 20
20 - 25
25 - 30
30 - 35
>= 35
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
188500, 570760
kilometers
0 6 12

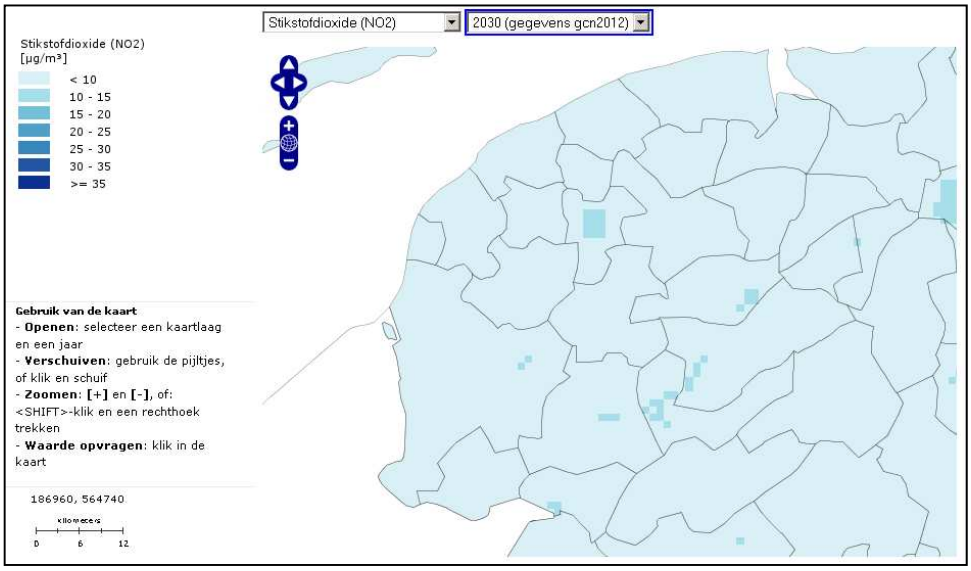
Stikstofdioxide (NO2)
2030 (gegevens gcn2012)
Stikstofdioxide (NO2)
[µg/m³]
< 10
10 - 15
15 - 20
20 - 25
25 - 30
30 - 35
>= 35
Gebruik van de kaart
- Openen: selecteer een kaartlaag en een jaar
- Verschuiven: gebruik de pijltjes, of klik en schuif
- Zoomen: [+] en [-], of: <SHIFT>-klik en een rechthoek trekken
- Waarde opvragen: klik in de kaart
186960, 564740
kilometers
0 6 12

Luchtkwaliteit plan

In het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen NIBM) is op grond van art. 5.16 lid 4 Wm, bepaald in welke omstandigheden de uitoefening van een bevoegdheid, zoals het vaststellen van een bestemmingsplan, niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit, zodat ook niet getoetst hoeft te worden aan de normen voor luchtkwaliteit.

Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO_2 en PM_{10} (= 1,2 µg/m3);
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorie betreft onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg (voorschrift 3A.2).

Hoewel het plan gezien het bovenstaande zeker niet in betekenende mate bijdraagt, kan dit door middel van een berekening met de NIBM-rekentool ook worden aangetoond.

NIBM-rekentool

De NIBM-rekentool kan worden ingezet voor alle situaties waarvoor SRM1 (oftewel CAR) van toepassing is. Ze kan worden toegepast in de verkenningsfase van een plan, maar ook in de fase waarin een (ontwerp)besluit moet worden genomen.

De essentie van de rekenmodule is dat het merendeel van de invoergegevens voor de berekening al zijn ingevuld. Men kan volstaan met het invullen van de hoeveelheid extra verkeer als gevolg van het plan.

De reeds in de module ingevoerde gegevens berusten op een “worst case” situatie. Dat wil zegen dat bij de berekening van de concentratietoename de kenmerken van het verkeer (samenstelling en intensiteit), de straat en de omgeving zo gekozen is, dat er al een situatie ontstaat met een maximale luchtverontreiniging van net geen overschrijding van de grenswaarden in 2011/2015 (40 µg/m^3). Deze keuze is gemaakt omdat alleen bij een overschrijding van een grenswaarde, de concentratietoename door het project relevant is.

Door het invullen van de hoeveelheid extra verkeer op binnenstedelijke (gemeentelijke wegen) als gevolg van het plan in de rekenmodule, zal de module aangeven of een plan NIBM bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Indien berekening laat zien dat een plan NIBM bijdraagt aan de luchtverontreiniging (3% = ten hoogste 1,2 µg/m^3) kan het plan doorgaan op grond van artikel 5,16, eerste lid, onder c, van de Wet milieubeheer.

Indien uit de berekening volgt dat het plan niet NIBM bijdraagt aan de luchtverontreiniging zal het nodig zijn om de luchtkwaliteit te berekenen aan de hand van meer concrete invoergegevens.

Het omslagpunt voor wel of niet NIBM ligt in de buurt van 1.200 (lichte) voertuigbewegingen per dag.

Na het invoeren van de verkeersintensiteit en het gemiddelde percentage vrachtverkeer geeft de NIBM-tool een positief of negatief resultaat in de vorm van groen (bijdrage is NIBM) of oranje (nader detailonderzoek is gewenst om aan te tonen of het plan al dan niet NIBM is). Groen betekent dat de verkeerstoename van het plan voor zowel PM_{10} als NO_2 de NIBM-grens van 3% (1,2 µg/m^3) niet overschrijdt.

Berekeningsresultaat NIBM-rekentool

In onderstaand overzicht is het resultaat uit de rekenmodule weergegeven als gevolg van de invoer van het extra verkeer als gevolg van het nieuwe parkeerterrein (320 mvt/etmaal) in zijn geheel op één weg.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	320
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,21
	PM_{10} in µg/m^3	0,08
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit het overzicht blijkt dat de maximale bijdrage ten gevolge van alleen het extra verkeer van het nieuwe parkeerterrein in geval van met name de maatgevende stof NO_2 0,21 µg/m^3 bedraagt. Voor de stof PM_{10} bedraagt deze bijdrage 0,08 µg/m^3.
In beide gevallen is dit veel lager dan de 3% grenswaarde van 1,2 µg/m^3.
De bijdrage van het extra verkeer is derhalve niet in betekenende mate.

6. Bespreking

Verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)
Omdat het parkeerterrein van het park Stania State een openbaar parkeerterrein is en het park als zodanig geen inrichting is, is in het kader van de aanleg van een nieuw parkeerterrein op verzoek van de gemeente toch onderzoek gedaan naar de verkeersaantrekkende werking van het verkeer van en naar de parkeerterreinen.
Als gevolg van het totale verkeer van en naar de bestaande zuidelijke parkeerplaats en van en naar de nieuwe zuidelijke parkeerplaats van park Stania State als overloop bij meer bezoekers, bedraagt de hoogste geluidsbelasting L_{Aeq} als gevolg hiervan 49 dB(A). Zou het park als inrichting worden gezien, dan zou in dat geval de voor de beoordeling de circulaire ‘Beoordeling geluidhinder wegverkeer in verband met vergunningverlening W.m.’ (29 februari 1996) moeten worden aangehouden. Daarbij zou de berekende L_{Aeq} als voorkeurswaarde niet hoger mogen zijn dan 50 dB(A). Als maximale waarde geldt 65 dB(A). In geval van het park als inrichting zou dan de voorkeurswaarde van 50 dB(A) niet worden overschreden.
In beide gevallen is de verkeersaantrekkende werking in akoestische zin geen belemmering voor het plan.

Luchtkwaliteit
Op basis van de resultaten uit de rekenmodule NIBM draagt het plan niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit.
Aangezien ook op basis van de GCN-kaarten al wordt aangetoond dat er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarden, zal ook als gevolg van het plan er geen sprake zijn van een feitelijke of dreigende overschrijding van grenswaarden. Aan de regels van de Wet Milieubeheer wordt derhalve voldaan.
Ook de Wet luchtkwaliteit staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Bijlagen

Bijlage 1

Ligging uitbreiding / ligging rekenpunt

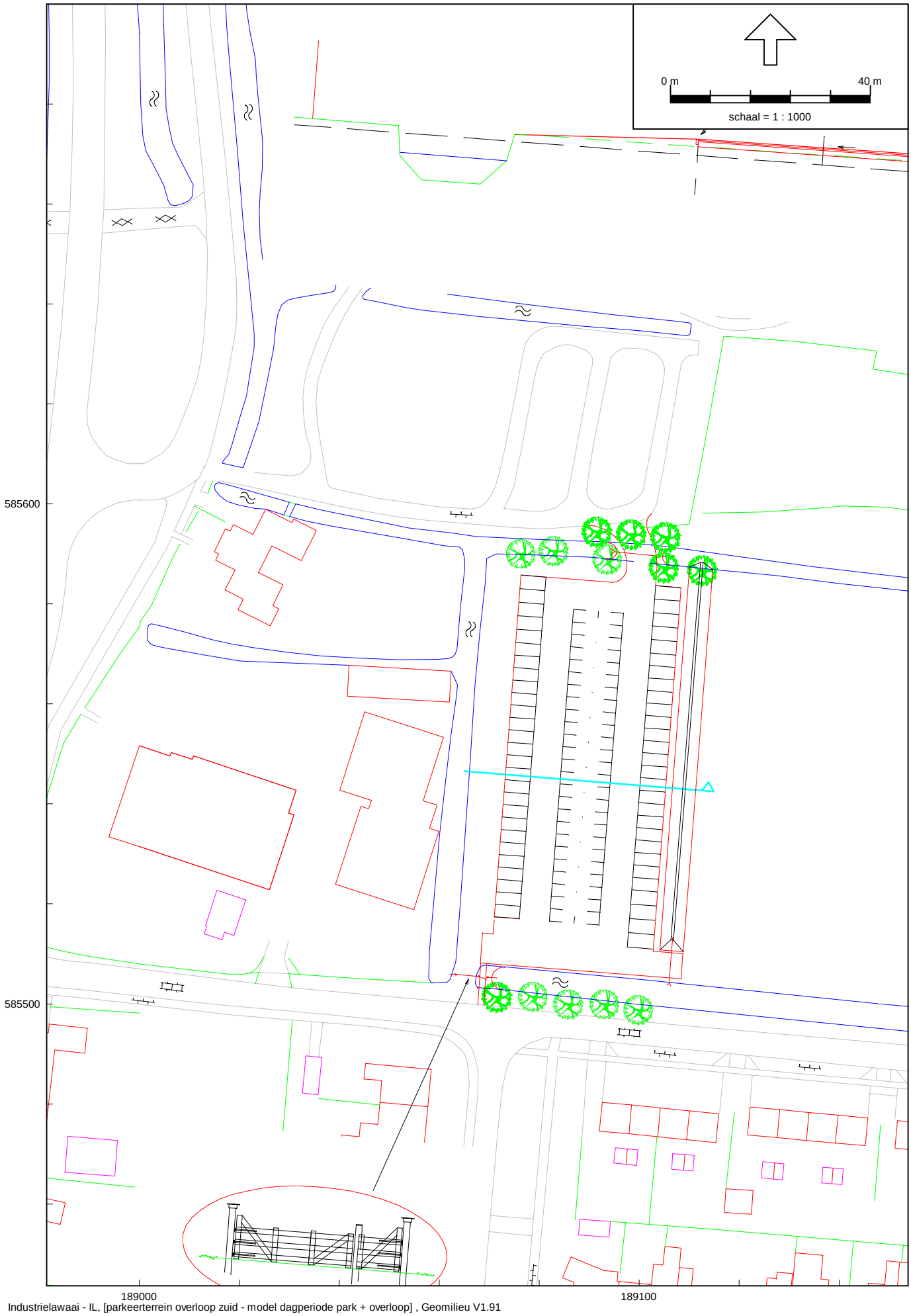

Industrielawaai - IL, [parkeerterrein overloop zuid - model dagperiode park + overloop] , Geomilieu V1.91

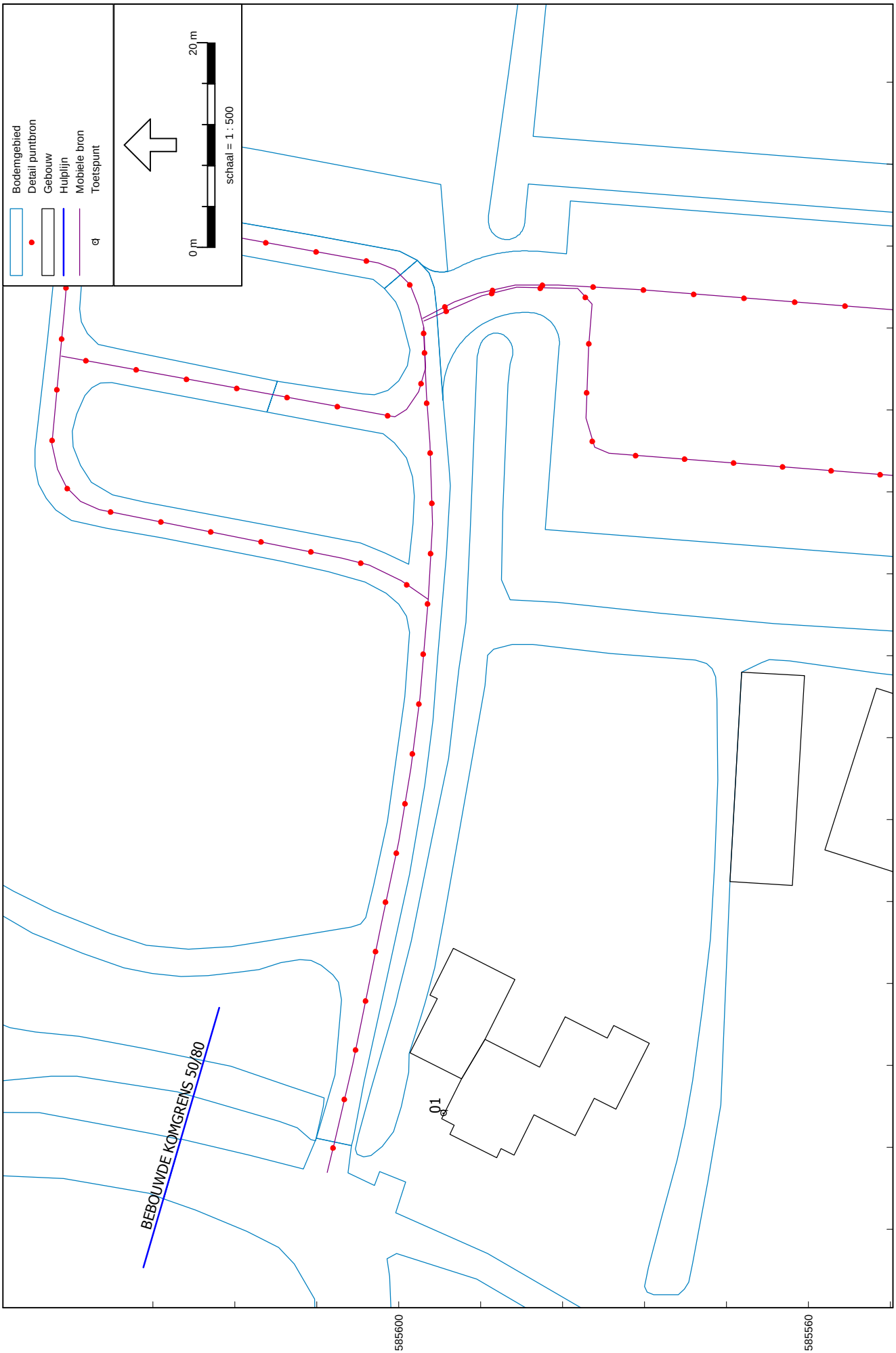
Bodemgebied
Detail puntbron
Gebouw
Hulplijn
Mobiele bron
Toetspunt
0 m
20 m
schaal = 1 : 500
BEBOUWDE KOMGRENS 50/80
01
585600
585560
189040
189080
189120

Bijlage 2

Berekeningsresultaat indirecte hinder

BEREKENINGRESULTATEN (indirecte hinder)
ontsluiting beide parkeerterreinen

Rapport: Resultatentabel
Model: model dagperiode park + overloop
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: indirecte hinder park
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01_A	rengersweg 96 noordgevel woning	1,50	49,23	--	--	49,23	66,61
01_B	rengersweg 96 noordgevel woning	5,00	48,85	--	--	48,85	66,26

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 3

Berekeningsresultaat NIBM-rekentool

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	320
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,21
	PM_{10} in µg/m^3	0,08
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Bijlage 4

Rekenmodel / invoergegevens / invoergegevens NIBM tool

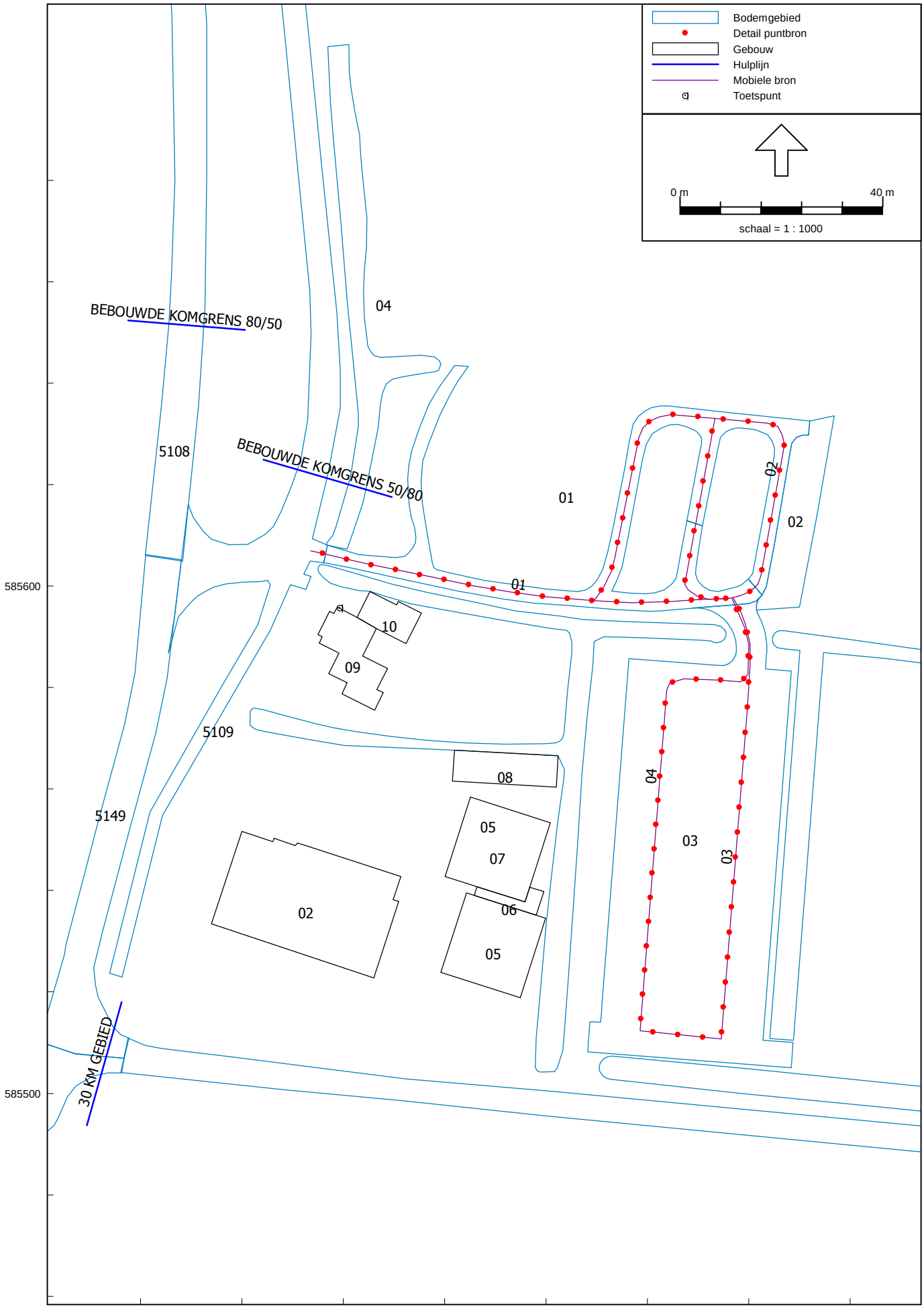
Bodemgebied
Detail puntbron
Gebouw
Hulplijn
Mobiele bron
Toetspunt
0 m
40 m
schaal = 1 : 1000
BEBOUWDE KOMGRENS 80/50
BEBOUWDE KOMGRENS 50/80
30 KM GEBIED
04
5108
01
02
02
01
10
09
5109
08
04
5149
05
07
03
03
02
06
05
585600
585500
189000
189100

INVOERGEGEVENS
gebouwen

Model: model dagperiode park + overloop
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Cp	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
02	rengersweg 94	8,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	rengersweg 75	6,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	rengersweg 73	5,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
05	rengersweg 94 bijgebouwen	3,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
06	rengersweg 94 bijgebouwen	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
07	rengersweg 94 bijgebouwen	4,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
08	rengersweg 94 bijgebouwen	3,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
09	rengersweg 96	6,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	rengersweg 96 uitbouw	5,50	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

INVOERGEGEVENS
mobiele bron

Model: model dagperiode park + overloop
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125
01	route 15km (60ppx3+105ppx3/2)	0,75	0,00	Relatief	680	--	--	17,32	--	--	15	5,00	55,30	66,00	78,40
02	parkeerterrein bestaand 10km 60ppx3	0,75	0,00	Relatief	180	--	--	21,26	--	--	10	5,00	55,30	66,00	78,40
03	parkeerterrein overloop 10km 53ppx3/2	0,75	0,00	Relatief	80	--	--	24,82	--	--	10	5,00	54,30	65,00	77,40
04	parkeerterrein overloop 10km 52ppx3/2	0,75	0,00	Relatief	80	--	--	24,95	--	--	10	5,00	54,30	65,00	77,40

INVOERGEGEVENS
mobiele bron

Model: model dagperiode park + overloop
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw. 250	Lw. 500	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	Lw. Totaal	D 31	D 63	D 125	D 250	D 500	D 1k	D 2k	D 4k	D 8k
01	80,30	82,00	84,50	87,40	79,50	69,80	91,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	80,30	82,00	84,50	87,40	79,50	69,80	91,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	79,30	81,00	83,50	86,40	78,50	68,80	90,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
04	79,30	81,00	83,50	86,40	78,50	68,80	90,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: model dagperiode park + overloop
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
5210	dr kijlstraweg 30 km klinkers	0,00
5149	N361 rengersweg 50 km dab	0,00
5148	N361 rengersweg 50 km dab	0,00
5110	rengersweg 80 km dab	0,00
5109	rengersweg 50 km dab	0,00
5108	N361 marwei 50 km dab	0,00
5107	N361 marwei 80 km dab	0,00
07	water	0,00
06	water	0,00
05	water	0,00
04	water	0,00
03	parkeerterrein overloop	1,00
02	parkeerstrook	1,00
01	rijroute	0,00
5148a	N316 rengersweg 50 km klinkerkeper	0,00

Implementatie van Standaard RekenMethode 1 op basis van de worst-case benadering

Type gegevens		NO_2	PM_{10}
Weggegevens	Breedte van de ontsluitingsweg	5	5
	Afstand van het rekenpunt tot de wegrand	5	5
	Afstand van het rekenpunt tot de wegas	7,5	7,5
	rekenparameter a	0,000488	0,000488
	rekenparameter b	-0,0308	-0,0308
	rekenparameter c	0,59	0,59
	verdunningsfactor	0,38645	0,38645
Autonoom verkeer	Aantal voertuigbewegingen	13300	nvt
	Percentage vrachtverkeer	0%	nvt
Extra verkeer	Aantal voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	320	320
	Percentage vrachtverkeer	0%	0%
Autonoom + extra verkeer	Aantal voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	13620	nvt
	Percentage vrachtverkeer	0,0%	nvt
Emissiefactoren NO_X en PM_{10} (gram/km)	Licht verkeer	0,36	0,06
	Vrachtverkeer	18,00	0,41
Emissies NO_X en PM_{10} (microgram/m/s)	Autonoom	55,42	nvt
	Extra verkeer	1,33	0,22
	Autonoom + Extra verkeer	56,75	nvt
Fractie direct uitgestoten NO_2	Licht verkeer	0,32	nvt
	Vrachtverkeer	0,04	nvt
Gemiddelde fractie direct uitgestoten NO_2	Autonoom	0,316	nvt
	Extra verkeer	0,316	nvt
	Autonoom + Extra verkeer	0,316	nvt
Overige invoergegevens	Bomenfactor	1,5	1,5
	Regiofactor meteorologie	1,05	1,05
Parameters	B	0,6	0,6
	K	100	100
Jaargemiddelde bijdrage NO_X	Autonoom	20,9	nvt
	Autonoom + Extra verkeer	21,4	nvt
Locatiespecifieke achtergrondconcentraties	Jaargemiddelde in µg NO_2/m^3	31,5	nvt
	Jaargemiddelde in µg O_3/m^3	31,0	nvt
	Totaal autonoom jaargemiddelde in µg/m^3	40,4	nvt
	Bijdrage autonome verkeer in µg/m^3	8,94	nvt
	Bijdrage autonome+extra verkeer in µg/m^3	9,14	nvt
	Maximale bijdrage extra verkeer in µg/m^3	**0,21**	**0,08**

Natuurtoets bestemmingsplan Oentsjerk 2012

Planbeschrijving
Het plangebied omvat de bebouwde kom van Oentsjerk en het landgoed Stania State met de aanliggende weilanden tot aan de Earnebuorren en de sportvelden, parkje, bosstroken en weilanden aan de oostkant van het dorp tot aan de Kaetsjemuoiwei.
Het bestemmingsplan beoogt conservering van de bestaande ruimtelijke situatie. Daarom geeft deze toets aan welke soorten in het plangebied mogelijk voorkomen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal de aanwezigheid van deze soorten nog wel onderzocht moeten worden. Enige uitzondering is de aanleg van een parkeergelegenheid ten zuiden van het bestaande (te kleine) parkeerterrein van Staniastate.

Werkwijze
De meeste informatie over beschermde natuurgebieden en flora en fauna is ontleend aan het Ecologisch Ontwikkelingsplan Tytsjerkseradiel 2009, aangevuld met gegevens uit rapporten, die betrekking hebben op Oentsjerk. Het plangebied is te voet verkend om de biotopen, die geschikt zijn voor (beschermde) soorten toe te voegen aan de soorten, die volgens de genoemde literatuur eerder in het veld zijn vastgesteld.

Gebiedsbeschrijving (leefgebieden)
Oentsjerk ligt op een zandeiland als een voorpost van het oostelijker gelegen Drents plateau met aan de westzijde veengronden, die verder westelijk overgaan in kleigonden. Aan de oostzijde liggen ook veengronden, die aansluiten bij de (dek)zandgronden van het Drents plateau. De zandgrond is lemig tot zwak lemig (zonder keileemlaag) en ten zuiden van de Douwelaan ondiep afgegraven. De zandgronden hebben een podzolbodem waarop vroeger heidevelden lagen. De heide is geheel ontgonnen, waarbij de harde podzollaag is gebroken.
Bij deze ontginning zijn de bouwlanden omgeven door sloten, waarlangs spontaan elzensingels uitgroeiden, die regelmatig werden gekapt voor het (brand)hout. Het bouwland is later in weiland gewijzigd. De hoger gelegen zandgronden, grenzend aan waterrijke veengronden, waren niet alleen aantrekkelijk voor landbouw, maar ook voor bewoning. Door de nabijheid van Leeuwarden vestigden zich in de 17^{e} eeuw rijke stedelingen, die fraai beboste landgoederen aanlegden, waarvan Staniastate een bekend voorbeeld is. Midden in de bebouwde kom van Oentsjerk ligt het kleinere Heemstrastate. Als belegging werden er stroken hakhoutbos aangelegd, die periodiek voor het hout gekapt werden. In de ruilverkaveling Tietjerkseradeel (1985) is opnieuw bos aangelegd nabij Staniastate.
Ook nu wonen er velen, die werken in Leeuwarden. Omgekeerd komen de stedelingen wandelen op Staniastate en fietsen in het boomrijke coulisselandschap, onderdeel van het Nationaal landschap de Noardlike Fryske Wâlden.

Gebiedsbescherming
De Natuurbeschermingswet 2005 bepaalt de bescherming van natuurgebieden, zoals de Europese Habitat- en Vogelrichtlijngebieden, die deel uitmaken van Natura 2000, de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en natuurgebieden buiten de EHS. De bescherming houdt bij Natura 2000 gebieden niet op bij de grenzen van de natuurgebieden, omdat sommige (doel)soorten elders foerageren (eten). De EHS verbindt de (grote) natuurgebieden met elkaar. Zo is de Bouwe Pet aangelegd als verbinding tussen het N 2000 gebied Grote Wielen en het Ottema-Wiersmareservaat en verder oostelijk het Houtwiel. Het plangebied ligt op ca 1 km van de EHS. Het plangebied vervult geen rol voor de doelsoorten van de Grote Wielen of de Bouwe Pet.
De dichterbij gelegen natuurgebieden Oentsjerkster polder en Aldstjerkstermar ten westen van Oentsjerk zijn belangrijk voor weide- en watervogels. De landbouw streeft er ook naar om de weidevogels te beschermen door samen te werken met de vogelwacht in een Skriezekrite.
Deze en overige (kleinere) natuurgebieden worden beschermd door het bestemmingsplan Buitengebied en zijn in beheer bij Staatsbosbeheer of It Fryske Gea.

Soortbescherming
Binnen de grenzen van het bestemmingsplan zijn door de Flora- en faunawet beschermde soorten aanwezig, waarmee rekening gehouden moet worden. Algemeen geldt de zorgplicht: er moet voorafgaand aan werkzaamheden worden nagegaan waar dieren voorkomen omdat het doden of verwonden van dieren niet is toegestaan. De mate van bescherming kent 3 categorieën van licht tot zwaar.

Categorie 1 beschermde soorten.
Hiervoor geldt in het geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling.
Kleine zoogdieren (egel, muizen), amfibieën (kikker, pad) kunnen in rommelige hoeken van tuinen of opslagterreinen voorkomen, maar ook in de weilanden (haas, muizen). Het weiland waarop de parkeergelegenheid wordt aangelegd is hier een voorbeeld van.

Categorie 2 beschermde soorten.
Hiervoor geldt, dat er alleen met een goedgekeurde gedragscode gewerkt mag worden.
Voor verschillende soorten werkzaamheden (zoals baggeren, bouwrijp maken, etc) zijn gedragscodes gemaakt. Hiertoe behoren de steenmarter, die mogelijk in het plangebied voorkomt en enkele soorten planten.

Categorie 3 beschermde soorten.
Dit zijn de strikt beschermde soorten, waarvoor in principe geen ontheffing wordt verleend, maar door compensatie en mitigatie het voorbestaan van de soorten gewaarborgd moet worden.
Hiertoe behoren alle soorten vleermuizen. De oude bomen (met holten), de beschutte vijvers en oude gebouwen op Staniastate kunnen door vleermuizen bewoond worden. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis zijn aangetroffen (info Staatsbosbeheer).
Ook de grote vijver achter Heemstrastate en de tuin rond Kylstraweg 2 lijken zeer geschikt voor (water)vleermuizen. De dwergvleermuis kan in (bijna) elke gebouw verblijven, omdat openingen van 2 cm voldoende zijn om in een spouwmuur te komen. De grotere laatvlieger zoekt ook de bebouwde kom op. Daarom zal er bij sloop van gebouwen moeten worden beoordeeld en zo nodig onderzocht of er verblijfplaatsen zijn. Omdat vleermuizen foerageren langs elzensingels en bomenlanen en deze routes daartoe beschermd worden (voorbeelden: Rode singel, Dr Kylstraweg, singels om weilanden) zal voor het eventueel kappen gekeken moeten worden of er alternatieve routes voorhanden zijn.
In de kerk aan de Wynzerdyk zit een kolonie Grootoorvleermuizen.
Binnen het plangebied komen voor zover bekend geen strikt beschermde planten, amfibieën, vissen en insecten voor.

Vogels
Broedende vogels zijn beschermd (met hun nest). De nesten van soorten, die het hele jaar hun nest bewonen of jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren zijn jaarrond beschermd (mussen, roofvogels en kolonievogels). In het park bij Heemstrastate zit een roekenkolonie, die te veel overlast veroorzaakte. De roeken zijn met een ontheffing van de wet verjaagd. In het dorp leven vooral zangvogels (waaronder mussen). Op beide states zijn ransuilen aangetroffen en op Staniastate zit een nest van een havik of buizerd. Oentsjerk is een dorp dat rijk is aan bomen en dus aan bos- en zangvogels.

Conclusies en aanbevelingen
In de bestaande situatie moet er met enkele (zwaar) beschermde soorten dieren rekening gehouden worden, namelijk vleermuizen. Daarom is bij het slopen van gebouwen of het kappen van oude bomen met holten of het kappen van lanen nader onderzoek noodzakelijk.
Omdat broedende vogels beschermd worden mogen er in de broedtijd (voor de meeste soorten van 15 maart tot 15 juli) geen nesten verstoord worden. Voor soorten vogels, die hun nest jaarrond bewonen (zoals mussen) zijn mitigerende maatregelen nodig (zoals het aanbieden van alternatieve nestmogelijkheden). Nesten kunnen voorkomen in bomen, struiken, in weilanden, aan de waterkant, maar ook in/aan gebouwen.

Januari 2012, Frank Kwant.

oppervlak[1] wordt neerslag versneld afgevoerd. Om ervoor te zorgen dat de versnelde afvoer in de toekomst niet tot overlast leidt, hanteert Wetterskip Fryslân het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. De toename van verhard oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van de toename van verhard oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De compensatie dient gerealiseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied.

In totaal neemt het verhard oppervlak toe met 1500m². Ter compensatie moet 150m² nieuw oppervlaktewater worden aangelegd. Aan de westzijde van de Trynwâldsterdyk is recent een nieuw ruiterpad aangelegd (onverhard). Naast het pad is een nieuwe watergang aangelegd. Het oppervlaktewater is toegenomen met 3795m². Het nieuwe oppervlaktewater is gerealiseerd in hetzelfde peilgebied als waar de nieuwe woningen worden gerealiseerd. Wetterskip Fryslân gaat ermee akkoord dat de toename van verharding in het plan Trynwâldsterdyk wordt gecompenseerd met de nieuwe watergang langs het ruiterpad.

Hoofdwatergang
De watergang aan de noordzijde van het plangebied is een hoofdwatergang van Wetterskip Fryslân. Meer informatie over de hoofdwatergang staat onder *Algemeen* in deze brief. De hoofdwatergang staat weergegeven op de kaart in bijlage 1.

Drooglegging[2] en waterpeilen
Bij het realiseren van bebouwing en het aanleggen van de verharding moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10m en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer. Ook voor verharding adviseren wij een drooglegging van 0,70m.

De bouwlocatie ligt in een peilgebied met een vast peil van NAP -1,0m. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de NAP +0,10m en de NAP +0,60m. Naar verwachting wordt voldaan aan de drooglegingsnorm.

Parkeerterrein te Staniastate

Compensatie toename verhard oppervlak
Aan de zuidzijde van Staniastate wordt een nieuw parkeerterrein aangelegd. Het parkeerterrein heeft een oppervlakte van 2300m² en wordt uitgevoerd in grastegels met een drainagesysteem. Grastegels laten hemelwater deels door, maar na veelvuldig gebruik ontstaat vaak een situatie die bijna gelijk is aan een inrichting met ondoorlatende verharding, omdat de ondergrond verdicht. Daarnaast geeft u aan dat onder de grastegels een drainagesysteem wordt aangelegd, waarmee het in de ondergrond geïnfiltreerde water alsnog deels wordt afgevoerd naar het omliggende oppervlaktewater. Voor de uitvoering van de verharding met grastegels en een drainagesysteem hanteren wij een compensatienorm van 7,5%. Er moet 172m² nieuw oppervlaktewater worden aangelegd. Op de inrichtingstekening heeft u een nieuw te graven sloot aangegeven aan de oostkant van het parkeerterrein. Wanneer deze sloot een wateroppervlak heeft van minimaal 172m² kan hiermee de compensatie voor toename verharding door aanleg van het parkeerterrein worden gerealiseerd.

Hoofdwatergang
De watergang aan de west- en zuidzijde van het plangebied is een hoofdwatergang van Wetterskip Fryslân. Langs de hoofdwatergang hanteert Wetterskip Fryslân een obstakelvrije zone van 5 meter, vanaf deze onderhoudsstrook wordt onderhoud aan de hoofdwatergang uitgevoerd. Het parkeerterrein staat nu deels gepland in deze onderhoudsstrook. Meer informatie over de hoofdwatergang staat onder *Algemeen* in deze brief. De hoofdwatergang staat weergegeven op de kaart in bijlage 2.

---

[1] Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.
[2] De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.

WSFB-0906

Op de inrichtingstekening staat dat de hoofdwatergang aan de zuidzijde van het plangebied over enkele meters wordt gedempt, ten behoeve van de aanleg van een pad. Dempingen moeten voor 100% worden gecompenseerd. Dit kan worden meegenomen in de nieuw aan te leggen sloot aan de oostkant van het parkeerterrein. Voor het dempen en graven van de sloot is een watervergunning nodig. Meer informatie hierover staat onder *Waterwet* in deze brief.

Drooglegging en waterpeilen
Bij het aanleggen van de verharding moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor verharding een drooglegging van 0,70m.

De bouwlocatie ligt in een peilgebied met een zomerpeil van NAP -0,30m en een winterpeil van NAP -0,50m. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de NAP +0,40m en de NAP +0,65m. Naar verwachting wordt voldaan aan de drooglegingsnorm.

Algemeen
Buiten de drie hiervoor genoemde ontwikkelingen is het bestemmingsplan een conserverend plan. Er wordt uitgegaan van de huidige situatie en de huidige bestemmingen. Hieronder geven wij aan welke punten vanuit het aspect water in het plangebied van toepassing zijn. Bij concrete ontwikkelingen en bij het gebruik maken van eventuele ontheffingsregels, afwijkingsregels of wijzigingsbevoegdheden moet opnieuw een wateradvies worden aangevraagd.

Als bijlage bij dit advies sturen wij een kaart mee waarop de wateraspecten in Oentsjerk staan aangegeven. Deze wateraspecten lichten wij in deze brief nader toe.

Boezemkade
De Boezemkade staat met een oranje lijn aangegeven op bijlage 3 bij deze brief.
In het plangebied ligt een boezemkade. Door een hoog maaiveld is de boezemkade niet altijd direct herkenbaar als zijnde een kade. Een regionale kering of boezemkade beschermt het achterliggende gebied tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. De boezemkade heeft met een bepaalde hoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde gehandhaafd worden. Aan beide kanten van de boezemkade hanteert Wetterskip Fryslân een obstakelvrije zone van 5 meter gerekend vanaf de teen van de kade. Deze obstakelvrije zone is nodig voor beheer en onderhoud van de boezemkade. Voor werkzaamheden binnen de kernzone en de obstakelvrije zone van de boezemkade is een watervergunning nodig. Meer informatie hierover vindt u onder *Waterwet* in deze brief.

Hoofdwatergang
De hoofdwatergangen staan met een blauwe lijn aangegeven op de bijlagen bij deze brief.
In het plangebied liggen hoofdwatergangen van Wetterskip Fryslân. De hoofdwatergangen hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoer functie. Voor het onderhoud van deze watergangen is aan beide zijden een obstakelvrije zone van 5 meter vanaf de oever noodzakelijk. In dit gebied mag niet worden gebouwd.

Schouwwatergang
De schouwwatergangen staan met een roze gestreepte lijn aangegeven op bijlage 3 bij deze brief.
In het plangebied liggen schouwwatergangen. Het onderhoud van de schouwwatergangen in en rond het plangebied moet gewaarborgd zijn. Realisatie van het plan mag er niet toe leiden dat de schouwwatergangen onbereikbaar worden voor onderhoud.

Grondwateronttrekking
Bij de aanleg van gebouwen of infrastructuur dient vaak het grondwater verlaagd te worden om het werk droog uit te kunnen voeren. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Om te weten of u met een melding kunt volstaan of een vergunning nodig hebt, kunt u contact opnemen met de afdeling Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân. Meer informatie over de Watervergunning vindt u onder *Waterwet* in deze brief.

WSF08-0906

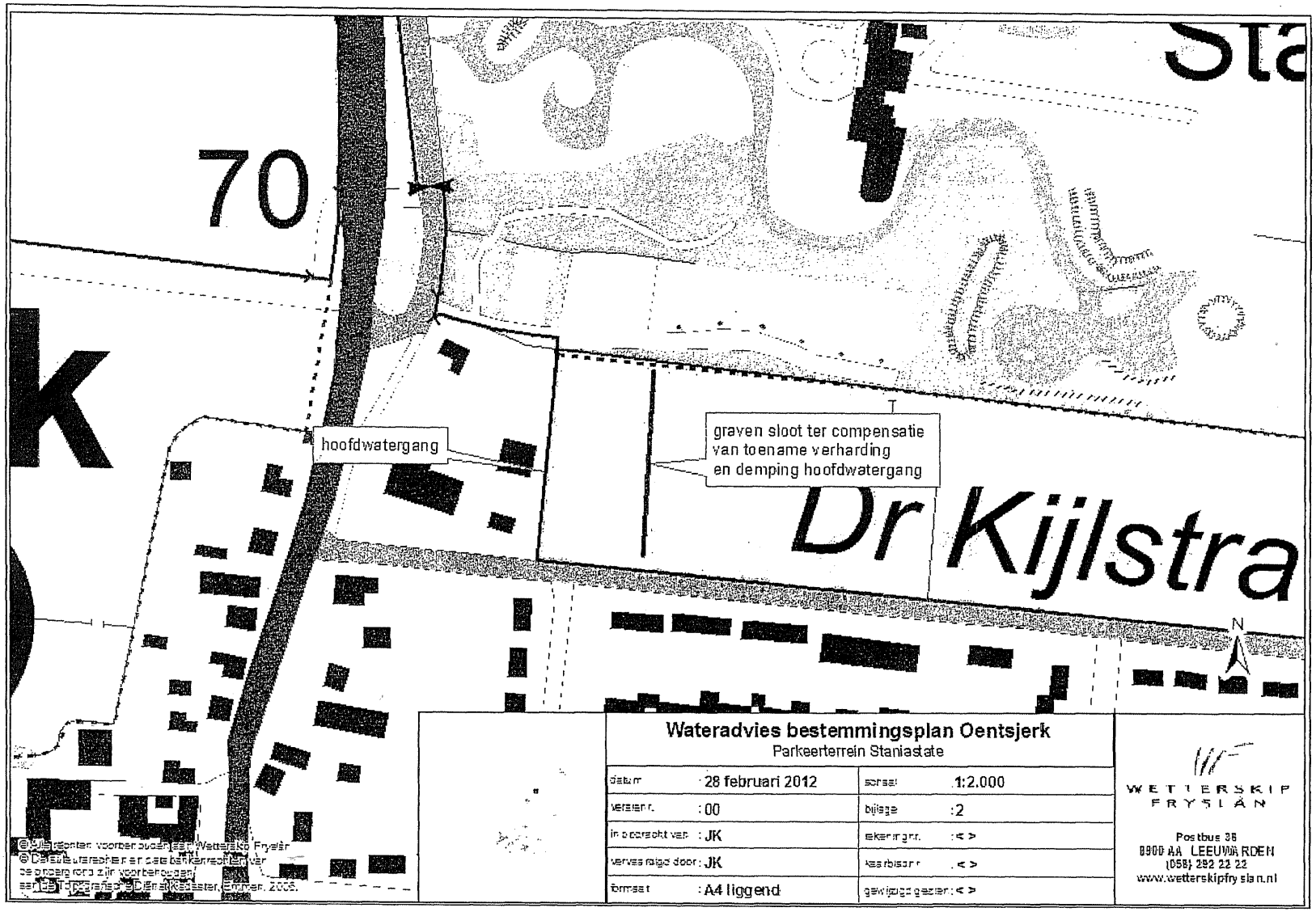
70
Sta
k
hoofdwatergang
graven sloot ter compensatie
van toename verharding
en demping hoofdwatergang
Dr Kijlstra
N
Wateradvies bestemmingsplan Oentsjerk
Parkeerterrein Staniastate
datum : 28 februari 2012
schaal : 1:2.000
versiert. : 00
bijlage : 2
in opdracht van : JK
tekeningnr. : < >
vervaardigd door : JK
kaartbisdr. : < >
formaat : A4 liggend
gewijzigd gezien : < >
WETTERSKIP FRYSLÂN
Postbus 38
8900 AA LEEUWARDEN
(058) 292 22 22
www.wetterskipfryslan.nl

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Gemeente Tytsjerksteradiel
Burgemeester en Wethouders
De heer, mevrouw
Postbus 3
9250 AA BURGUM

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Mw. ir. W.J.A. de Jong

T 033 421 76 29
F 033 421 77 99
n.de.jong@cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
CIK-2012-1066

Bijlagen
2

Olo aanvraagnummer
474065

Datum 28 SEP. 2012
Betreft Advies omgevingsvergunning monumenten (art. 2.1, lid 1, onder f, en 2.26, lid 3, Wabo en art. 6.4, lid 1, onder a, Bor)

Gegevens beschermd monument

Naam (indien van toepassing)	historische aanleg Stania State
Adres	Rengersweg 98
Postcode/plaats	9062 EJ, Oentsjerk
Gemeente/provincie	Tytsjerksteradiel/FR
Monumentnummer	519581/519582

Geacht college,

Op 2 augustus 2012 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument. U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden. Beoordeeld zijn de stukken die op 2 augustus 2012 onder nummer CIK-2012-1066 bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zijn binnengekomen. In uw verzoek wordt als monumentnummer 519581 aangegeven. Dit is echter het monumentnummer van het hoofdgebouw. Waar het hier om gaat is de historische aanleg, beschermd onder monumentnummer 519582.

Mijn advies luidt positief.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. In de bijlagen vindt u de registeromschrijving van het beschermd monument.

Het plan
Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor het aanleggen van een overloop/parkeerterrein/evenemententerrein om het bestaande parkeerterrein voor bezoekers van Stania State te ontlasten. Daartoe wordt een weiland geschikt gemaakt door het aanbrengen van verharding met grastegels en een drainagesysteem. Tevens wordt een dam in de bestaande waterloop gelegd om het nieuwe terrein te kunnen bereiken via de toegang naar het bestaande parkeerterrein. Aan de oostzijde wordt een nieuwe afscheidingssloot gegraven die ook een waterbergende functie zal hebben (eis van de Provincie). Het parkgedeelte van Stania State, het bestaande parkeerterrein en de padenstructuur van het park worden niet gewijzigd.

Motivering
Het voorterrein van Stania State is een van de laatste voorbeelden van een compleet gave aanleg van architect Roodbaard en bovendien in kwalitatief zeer goede staat van onderhoud. De karakteristieke elementen van een Roodbaard aanleg zijn zeer goed herkenbaar tijdens de wandeling over de buitenplaats.

Voorliggend plan is tot stand gekomen na overleg ter plaatse waarbij vertegenwoordigers van Staatsbosbeheer en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed aanwezig waren. Aanleiding destijds was een plan om de bestaande parkeerplaats uit te breiden waarbij een hoek van het park van Roodbaard verloren zou gaan. Dat betekende een enorme aantasting van het zeer waardevolle ontwerp van het park. Ter plekke is toen aangegeven dat, hoewel het weiland binnen het beschermde deel van het park valt (binnen de zogenaamde bolletjeslijn), de noodzakelijke uitbreiding van parkeermogelijkheden het beste daar kan plaatsvinden. Zo, dat de waardevolle aanleg met padenstructuur rond de reeds bestaande parkeerplaats in de hoek van het park ongeschonden kan blijven. Door het gebruik van grastegels in de nieuwe parkeerplaats zal de ruimte leeg en open blijven als er geen auto's staan en het groene karakter van het weiland nog redelijk gehandhaafd blijven.

Vragen
Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Afschrift en tekeningen
Graag ontvang ik een afschrift van het ontwerpbesluit en te zijner tijd een afschrift van uw definitieve besluit met de bijbehorende stukken.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
het (wnd) hoofd Regio Noord,

ir. Antoinette Le Coultre

Bijlagen:
- Registeromschrijving
-

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Mw. ir. W.J.A. de Jong

T 033 421 76 29
F 033 421 77 99
n.de.jong@cultureelerfgoed.nl

bijlage

Registeromschrijving

Bijlage nummer 1

Datum

Onze referentie
CIK 2012 1066

Olo aanvraagnummer
474065

Gegevens beschermd monument

Adres	Rengersweg 98
Postcode/plaats	9062 EJ, Oentsjerk
Gemeente/provincie	Tytsjerksteradiel/FR
Monumentnummer	519582

Omschrijving De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2) behorende bij de buitenplaats Stania State, is een ontwerp van Lucas Pieters Roodbaard (1782-1851) in opdracht van J.H. Boelens en bevat drie hoofdelementen die in historisch en ontwerpkunstig opzicht onderling nauw met elkaar zijn verbonden. Aan de entree- of westzijde een voortuin met slingerende veelarmige vijver voorzien van een eiland met een kunstmatige heuvel die excentrisch ten opzichte van het hoofdgebouw is opgeworpen zodat een open uitzicht over de vijvers van en naar het hoofdgebouw mogelijk is. Het tweede geledend element van de aanleg betreft het huis met enkele kleinere opstallen. Ten derde is er de achtertuin met grote vijver en twee open plekken. Over de grote vijver lopen vanaf een "kaap" twee zichtassen: één in noordwestelijke richting naar de boerderij en één in noordoostelijke richting naar de kratervijver. Tussen het huis en een kleine, ovale vijver in de achtertuin loopt ook een as, zijnde een restant van de formele aanleg van Knoop. Voor het bordes van het hoofdgebouw een bol, rond bloembed. Vanuit het huis zijn drie assen te herkennen: één in noordwestelijke richting (naar de vijverlob), één in westelijke richting (naar de kunstmatige heuvel met uitzichtpunt in de vijver) en één in zuidwestelijke richting (naar een driesprong van paden). Voor het overige wordt de structuur van de aanleg bepaald door (slinger)paden en de op elkaar aansluitende vijvers (aan de zuidkant van het huis, op de plaats van de voormalige rechthoekige gracht die om het huis heenliep, zodat de verbinding hier een soort lus vormt). In de achtertuin biedt de vijver met ringheuvel of kratervijver een opvallend motief. Op markante punten zijn bruggetjes (van boomstammetjes) aangebracht. Aan de oevers van de vijvers staan treurbeuken. De aanleg wordt verder gekenmerkt door hoogteverschillen, o.a. in de zuidoostelijke hoek, bij de kratervijver, achter het huis en halverwege aan de zuidzijde, met uitzicht over weide. De beplanting van de paden bestaat veelal uit eiken.Waardering De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende bij de buitenplaats Stania State vertegenwoordigt algemeen belang omdat: - de tuinaanleg een typische Roodbaard-plattegrond is met fraaie uitzichten, slingerpaden, een veelarmige waterpartij, reliëfwerking, een kratervijver, een drie-armige brug en perken in boon- en ellipsvorm terwijl de romantische sfeer van de aanleg nog wordt versterkt door treurbeuken op markante plaatsen; - in

Roodbaards aanleg karakteristieke elementen van de oudere, formele tuin van J.H. Knoop behouden bleven: de zichtas in de achtertuin en een deel van de oude gracht in de vijverpartij; - tuinhistorisch belang besloten ligt in de goed bewaarde aanleg in welk verband de behouden gebleven ontwerptekeningen van Roodbaard in kunsthistorisch opzicht zeldzaamheidswaarde bezitten; - de gaafheid van structuur en samenstellende elementen; - een functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de historische buitenplaats bestaat.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Mw. ir. W.J.A. de Jong

T 033 421 76 29
F 033 421 77 99
n.de.jong@cultureelerfgoed.nl

bijlage

Registeromschrijving

Bijlage nummer 1

Datum

Onze referentie
CIK 2012 1066

Olo aanvraagnummer
474065

Gegevens beschermd monument

Adres	Rengersweg 98
Postcode/plaats	9062 EJ, Oentsjerk
Gemeente/provincie	Tytsjerksteradiel/FR
Monumentnummer	519581

Omschrijving HOOFDGEBOUW (1) uit omstreeks 1855 (Stania State), in aanzien en hoofdvorm blokvormig, twee bouwlagen en zolderverdieping tellend neo-classicistisch gebouw, boven een grijze plint schijnbaar opgetrokken in rode baksteen - de voorgevel is echter gepleisterd in baksteenpatroon bestaand uit een pleistermortel en een voegmortel, uitgevoerd in kruisverband, het geheel symmetrisch van opzet. De begane grond met twee maal twee zesruitsvensters en een ingangspartij met bovengeplaatst balkon in het midden, het balkon gedragen door twee natuurstenen zuilen op basement en bekroond met korinthisch kapiteel; de zuilen staan op een hardstenen bordes met drie treden. Voordeur met twee openslaande glasdeuren, breed bovenlicht en geprofileerde deuromlijsting. De verdieping telt links en rechts van het balkon twee zesruitsvensters, op het balkon komen twee openslaande glazen deuren uit, beide zijn omlijst en met bovenlicht uitgevoerd; opengewerkte smeedijzeren balkonbalustrade. De vensters hebben een natuurstenen onderdorpel en een hanekam. Goot op houten klossen boven houten lijst. Midden boven de ingangspartij in het omlopend schilddak een dubbele dakkapel met gedeeld venster, elk met bovenlicht waarin elkaar kruisende roeden in de vorm van pijlen. Vier gemetselde schoorstenen met roetkap op de nok. De achtergevel van het hoofdgebouw is symmetrisch ingedeeld en bestaat links en rechts van de middentravee op beide bouwlagen uit twee zesruitsvensters, identiek aan die in de voorgevel. In het midden leidt een hardstenen trap van drie treden naar de achterdeur met gedeeld bovenlicht. Hierboven een zesruitsvenster. Bakstenen blokpilasters flankeren de middentravee, hebben halverwege een natuurstenen console en worden boven het venster op de verdieping door een licht gebogen lijst met elkaar verbonden. Centraal geplaatste dakkapel met twee openslaande, achtruitsvensters; pilastertjes. Links en rechts van het hoofdgebouw een in gevels, hoofdvorm en opzet identieke eenlaagse aanbouw met omlopend schilddak; gevels aan de voorzijde met vier zesruitsvensters tussen rollagen en met stores afsluitbaar. Rode baksteen in kruisverband, centraal geplaatste dakkapel met dubbel openslaand venster waarin T-patroon. Grijze oud-Hollandse pannen op het dak. Zijgevel linker aanbouw ingedeeld met deur onder rollaag, links hiervan twee zesruitsvensters tussen rollagen, hieronder twee dubbele

kelderramen; staafankers. Rechts van de deur een uitmetseling in de vorm van een liseen, links een staande tand in het metselwerk. Eenvoudige dakkapel met dubbel openslaand venster, elk met T-patroon. Duimen voor luiken aan de vensters. De achtergevel heeft een eenvoudige deur onder rollaag met bovenlicht waarin een V-motief, links hiervan twee negenruitsvensters onder rollagen; duimen voor luiken. Dakkapel met topgeveltje. Achtergevel rechter aanbouw met twee moderne deuren onder rollaag; de hier tegenaan gebouwde vlakgedekte aanbouw valt buiten de bescherming. De zijgevel van de rechter aanbouw heeft op de verdieping twee zesruitsvensters onder een strek, daarnaast een klein Frans smeedijzeren balkonnetje met met twee openslaande deuren. Inwendig bevat het hoofdgebouw in de linker aanbouw een nog vrijwel oorspronkelijke, vroeg negentiende-eeuwse keuken, twee pompen en schouw, de vloer belegd met Bremer zandsteen en de muren wit betegeld. In de kamer links van de hal schoorsteenstuk van J. Roelofsen uit circa 1871 met bijbehorende schoorsteen (afkomstig uit het pand Nieuwestad 98 te Leeuwarden, eigendom van W.J. van Welderen baron Rengers), dubbele deuren (midden 18de eeuw, afkomstig uit Leeuwarden, C & A pand) en stucplafond. Voorts o.a. wit marmeren fonteintje op begane grond (gang), deuromlijstingen, deuren, trap, schoorstenen en -mantels, stucplafonds, kapconstructie (omstreeks het midden van de 19de eeuw), klein afgeschoten vertrek op zolder (noordwest hoek).WaarderingHOOFDGEBOUW is van algemeen belang want:- het is in uitwendige verschijningsvorm en interne ruimteschikking, onder meer bestaand uit hoofdindeling, materialen en constructieve elementen alsook detaillering gaaf bewaard gebleven;- het gebouw vormt de functionele en artistieke kern van de buitenplaats en draagt in hoge mate bij aan de historische belevingswaarde;- het is een gaaf en karakteristiek voorbeeld van neo-classicistische bouwkunst op het platteland en heeft als zodanig betekenis voor de architectuurhistorie en voor de geschiedenis van het wonen;- bouwhistorische betekenis is gelegen in de bouwmuren ouder dan 1855 want afkomstig van een voorganger van het huidige Staniastate op dezelfde plaats.